

الهام پناه نژاد از درآمد هنرمندان می‌گوید

الهام پناه‌نژاد که معتقد است هیچ برنامه مشخصی برای درآمدزایی جامعه تئاتری نداریم، می‌گوید: کل جامعه هنری چوب چند چهره مشهور را می‌خورند و تصور عمومی این است که همه فعالان هنری درآمدهای آن چنانی دارند و باید به دیگران کمک کنند!

به گزارش سایت خبری پرسون، این بازیگر هم درباره نوبیدی خود از مسئولان می‌گوید و تاکید دارد که از این بخش اگر شری نرسد، به خیرش امیدی نیست و هم از تصورات نادرستی که درباره فعالیت جامعه هنری وجود دارد، صحبت می‌کند تا جایی که به گفته او، برخی از مردم پروژه‌های هنری را هم در بالا رفتن آمار ابتلا به کرونا مقصر می‌دانند.

او که سال گذشته تجربه اجرای آنلاین نمایش «مرجان» به کارگردانی آریان رضایی را داشت، درباره تداوم نداشتن چنین تجربه‌هایی می‌گوید: تجربه خیلی خوبی بود؛ چیزی شبیه مدیوم تله تئاتر زنده ولی همان سال گذشته هم این موضوع را مطرح کردیم که هزینه‌های این کار اصلاً پایین نیست. شاید به نظر بیاید مگر اجرای یک کار تک بازیگر چه هزینه‌ای دارد درحالی‌که این شکل از اجرا به دلیل مسایل فنی و تکنیکی هزینه‌های بالایی دارد. اجاره دو سه دوربین برای تصویر گرفتن، اجاره پلاتو، حضور یک کارگردان تلویزیونی برای سوییچ کردن، طراحی‌های خاص اجرا و ... همه اینها سبب می‌شود هزینه بالایی به گروه تحمیل شود.

او ادامه می‌دهد: با اینکه فروش بلیت ما خوب بود ولی با آن رقم توانستیم هزینه‌های کار را جبران کنیم و بخش زیادی از هزینه‌های آن چند اجرا از جیب کارگردان رفت و به سوددهی نرسید. ولی اگر قرار است چنین شیوه‌ای ادامه پیدا کند، رسماً باید سرمایه‌گذار وارد کار شود.

این بازیگر تاکید می‌کند: تداوم این جریان به سوددهی آن وابسته است. ولی مثل بسیاری از موارد که برنامه‌ریزی‌های ما در لحظه رخ می‌دهد، در بخش هنر هم این ضعف را داریم. حالا هم همه به دنبال ساخت سریال در شبکه نمایش خانگی هستند درحالی‌که کافی است یکی از آن سرمایه‌گذاران به تولید تئاتر هم ورود کند. با سرمایه ساخت یک سریال می‌تواند ده تئاتر تلویزیونی ساخت که با این شیوه هم در حوزه تئاتر فعالیت کرده‌ایم و هم به درآمدزایی خانواده نمایش کمک کرده‌ایم. ضمن اینکه این شیوه هم بتدریج مخاطبان خود را پیدا خواهد کرد و می‌توانیم اجراهای روتین داشته باشیم.

پناه نژاد با یادآوری این نکته که نمایش «مرجان» اجرایی تعاملی داشته است، اضافه می‌کند: آن اجرا حتماً باید زنده می‌بود چون با تماشاگر بده بستان داشتیم ولی می‌توان اجراهایی طراحی کرد که ضبط شود و بعد قابل دسترس باشد و تماشاگر هر زمان که تمایل داشت آن را ببیند. با این شیوه هزینه‌ها هم کاهش پیدا می‌کند.

او در پاسخ به این پرسش که چرا بخش دولتی به این ماجرا ورود نمی‌کند، با لحنی نوبیدی می‌گوید: حضور دولت، شوخی است. مگر در این یک سال و اندی توانست برنامه منظمی برای خانواده تئاتر طراحی کند. بسیاری از ما حتی در مواردی مانند بیمه هم دچار مشکل شده‌ایم. اصولاً مدیریت دولتی برای هنرمندان صنف مختلف و نه فقط تئاترها کاری از پیش نبرده است. هرچند در این میان خانواده تئاتر و بعد هم موسیقی و سینما بیشترین آسیب‌ها را متحمل شدند چون دیگر حوزه‌ها به هر حال فعالیت خود را به شکل کجدار و مریز ادامه می‌دهند، شاید کمتر از ما وابسته به حضور مخاطب هستند.

پناه‌نژاد می‌گوید: از بخش دولتی شر نرسد، ما را به خیرش هیچ امیدی نیست. کارنامه مدیریت دولتی در یک سال گذشته مشخص است. بسیاری از اعضای خانواده تئاتر به کارهایی غیر مرتبط روی آوردند؛ از آشپزی تا اسنپ. هر کاری ارزش‌های خود را دارد ولی بحث بی‌برنامگی ماست چون زندگی هزینه دارد ولی قشر هنرمند چوب چند چهره را می‌خورد که دستمزدهای هنگفتی دارند و در این وضعیت تر و خشک می‌سوزند. همه فکر می‌کنند بچه‌های هنری درآمدهای بالا دارند و باید به دیگران هم کمک کنند! در حالی‌که گروه هنری که فقط شامل بازیگران، آن هم بازیگران چهره نمی‌شود. جامعه تئاتر متشکل از چندین شغل گوناگون است که در این دوره درآمد همه آنان از بین رفته است.

او در پاسخ به این سخن که دولت نمی‌تواند بودجه تولید تئاتر را حتی در زمان تعطیلی این هنر به بدنه آن تزریق کند و تنها با تولید کار چنین امکانی وجود دارد، تاکید می‌کند: واقعاً درک نمی‌کنم این چه استدلالی است؟! مثل این است که برای تحصیل فرزندان در دانشگاه پس اندازی کنار گذاشته باشیم و اگر خدا نخواست آن فرزند دچار بیماری شد و جان‌ش به خطر افتاد، بگوییم آن پس انداز برای تحصیلش است نه برای دوا و درمانش! این استدلال به همین اندازه غیرمنطقی است.

بازیگر نمایش‌های «خدای کشتار» و «کافه پولشری» اضافه می‌کند: مدیریت دولتی هم اول باید به حیات جامعه تئاتر بیندیشد و بعد تولید نمایش را در نظر بگیرد. به همین دلیل است که می‌گویم امیدی به این بخش ندارم مگر اینکه سرمایه‌گذاران خوبی با مشاوران هنری قابل اعتماد وارد این جریان شوند و از کارگردانان کاربلدی که خود برند هستند، دعوت به کار کنند تا سرمایه‌گذاران برای حضور در این جریان تشویق و دلگرم شوند. البته برای ورود به چنین کاری حتماً نیازمند حضور مشاوران هنری هستیم.

او درباره این موضوع که مرکز هنرهای نمایشی به عنوان متولی تئاتر می‌تواند از طریق رایزنی با شبکه نمایش خانگی، راه را برای ساخت تئاترهای

تلویزیونی هموار کند، می‌گوید: دقیقاً مرکز می‌تواند نقش مشاور هنری را بازی کند و بعد از رایزنی با سرمایه‌گذاران و مدیران شبکه نمایش خانگی، یک کارشناس اصلح را برای معرفی کارگردان‌ها انتخاب کند که بدون رابطه‌بازی به این پلتفرم‌ها مشاوره بدهد. این اتفاق بسیار درست و خجسته است ولی این پرسش وجود دارد که وقتی چنین چیزی به فکر خبرنگاران می‌رسد، چگونه به ذهن کسانی که در راس تصمیم‌گیری‌ها قرار دارند، خطور نمی‌کند. آیا آنان نباید برای ایجاد شغل در این خانواده فکری کنند؟

پاوه‌نژاد یادآوری می‌کند: سال گذشته چند تجربه پراکنده در زمینه تئاتر آنلاین و تئاتر در فضای مجازی داشتیم. چرا یک نفر از مرکز هنرهای نمایشی با کسانی که این تجربه‌ها را انجام داده بودند، گفتگویی نکرد تا آن جریان بتواند استمرار پیدا کند. در این وضعیت جای امیدی باقی می‌ماند؟! این نومیدی از اینجا نشأت می‌گیرد؛ گویی نمی‌خواهند بشنوند!